

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**

ιστοσελίδα : <http://www.teion.gr>

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2006

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Φοιτητές, εγγραφές

Άρθρο 1

Εγγραφή φοιτητών

Άρθρο 2

Ανανέωση εγγραφής-αναστολή σπουδών

Άρθρο 3

Κύκλοι σπουδών, έναρξη διακοπή και λήξη των μαθημάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Οργάνωση σπουδών

Άρθρο 4

Προγράμματα σπουδών - Οργάνωση μαθημάτων

Άρθρο 5

Διδασκαλία ξένων γλωσσών

Άρθρο 6

Μορφές διδασκαλίας, διατμηματικά προγράμματα

Άρθρο 7

Διάρκεια διδασκαλίας και ασκήσεων

Άρθρο 8

Εκπαιδευτικές εκδρομές

Άρθρο 9

Προπαρασκευαστικά φροντιστηριακά μαθήματα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Φοίτηση, αξιολόγηση

Άρθρο 10

Φοίτηση

Άρθρο 11

Μετεγγραφές και κινητικότητα φοιτητών

Άρθρο 12

Βαθμολογική κλίμακα

Άρθρο 13

Αξιολόγηση της επίδοσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Εξετάσεις, πτυχιακή εργασία, πρακτική άσκηση, πτυχίο

Άρθρο 14

Εξεταστικές περιόδους εξαμήνου, πρόγραμμα εξετάσεων

Άρθρο 15

Οργάνωση των εξετάσεων περιόδου

Άρθρο 16

Διαδικασία διεξαγωγής εξετάσεων, "Τράπεζα Θεμάτων"

Άρθρο 17

Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας

Άρθρο 18

Πρακτική Άσκηση στο Επάγγελμα

Άρθρο 19

Βαθμός πτυχίου. Ανακήρυξη πτυχιούχων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Τίτλοι σπουδών, ταυτότητα, δραστηριότητες

Άρθρο 20

Τίτλοι σπουδών

Άρθρο 21

Βιβλιάρια σπουδών, φοιτητική ταυτότητα, εισιτήριο

Άρθρο 22

Τηρούμενα βιβλία στο Τμήμα και τη Σχολή

Άρθρο 23

Φυσική Αγωγή - Αθλητικές δραστηριότητες

Άρθρο 24

Γενικές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Φοιτητές, εγγραφές, έναρξη και λήξη μαθημάτων

Άρθρο 1

Εγγραφή φοιτητών

1. Φοιτητές του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων καθίστανται όσοι εγγράφονται σ' αυτό μετά από εισαγωγή, μετεγγραφή ή κατάταξη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
2. Οι εγγραφές των νεοεισαχθέντων φοιτητών γίνονται στο οικείο Τμήμα μέσα στα χρονικά όρια που ορίζονται με τις εκάστοτε Υπουργικές αποφάσεις για την εισαγωγή φοιτητών στην ανώτατη εκπαίδευση και με βάση τα δικαιολογητικά που ορίζονται στις ίδιες αποφάσεις. Για όσους προέρχονται από μετεγγραφή ή κατάταξη για την εγγραφή τους απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης του Τμήματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
3. α) Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, σοβαρή ασθένεια, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό είναι δυνατή η εγγραφή φοιτητή που καθυστέρησε να εγγραφεί μέσα στις προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου του άρθρου αυτού με αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου Τμήματος, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου φοιτητή, η οποία υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την λήξη της προθεσμίας εγγραφής και στην οποία εκτίθενται και τεκμηριώνονται με σχετικά δικαιολογητικά οι λόγοι της καθυστέρησης.
β) Φοιτητής που δεν γράφτηκε ούτε με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου αυτής της παραγράφου, χάνει το δικαίωμα εγγραφής του στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.
4. Φοιτητής που έχει εγγραφεί στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων. Δεν μπορεί να είναι συγχρόνως φοιτητής και σε άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 2

Ανανέωση εγγραφής-αναστολή σπουδών

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6 του άρθρου 27 ν. 1404/83, ο φοιτητής υποχρεούται ανά εξάμηνο σε ανανέωση εγγραφής. Η ανανέωση γίνεται συγχρόνως με τη δήλωση παρακολούθησης των μαθημάτων μια εβδομάδα τουλάχιστον πριν από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου με ειδική έντυπη δήλωση που διατίθεται από το Τμήμα.
2. α) Φοιτητής που δεν ανανέωσε την εγγραφή του για δύο (2) συνεχόμενα ή για τρία (3) μη συνεχόμενα εξάμηνα σπουδών χάνει τη δυνατότητα να συνεχίσει τις σπουδές του στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων και διαγράφεται από τα μητρώα του Τμήματος.

β) Είναι δυνατή η επανεγγραφή διαγραφέντος φοιτητή μόνο για εξαιρετικά σοβαρούς λόγους, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Τμήματος και απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ.

3. Κάθε φοιτητής μπορεί να ζητήσει την προσωρινή αναστολή των σπουδών του για ένα ή δύο εξάμηνα σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 27 του νόμου 1404/83, όπως ισχύει σήμερα.

Άρθρο 3

Κύκλοι σπουδών, έναρξη, διακοπή και λήξη των μαθημάτων

1. Τη βασική εκπαιδευτική μονάδα στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων αποτελεί το διδακτικό εξάμηνο. Το διδακτικό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 5^η Ιουλίου του επομένου έτους και περιλαμβάνει δύο αυτοτελή διδακτικά εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τις 20 Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο αρχίζει μετά τη λήξη των εξετάσεων β' περιόδου του χειμερινού εξαμήνου .

2. α) Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 19 εβδομάδες συνολικά και ειδικότερα 15 πλήρεις εβδομάδες για τη διδασκαλία μαθημάτων και από δύο εξεταστικές περιόδους διάρκειας 2 εβδομάδων η κάθε μία.

β) Η δεύτερη εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου γίνεται το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου του επομένου διδακτικού έτους.

γ) Μετά τη λήξη των εξετάσεων του χειμερινού εξαμήνου και μέχρι την έναρξη του εαρινού εξαμήνου, παρεμβάλλεται μία εβδομάδα ελεύθερη μαθημάτων.

3. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων, των εξετάσεων και των διακοπών του επόμενου διδακτικού έτους, καθορίζονται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 27 του Ν. 1404/83 από το Συμβούλιο του Ιδρύματος και ανακοινώνονται με ευθύνη της διοίκησης του Ιδρύματος ενιαία για όλα τα Τμήματα το αργότερο μέχρι τέλος Ιουνίου κάθε έτους.

4. Κατά τη διάρκεια των εξαμήνων, μαθήματα και εξετάσεις δεν διεξάγονται τις επίσημες εορτές και διακοπές που ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του Ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Οργάνωση σπουδών

Άρθρο 4

Προγράμματα σπουδών - Οργάνωση μαθημάτων

1. Οι σπουδές στο ΤΕΙ οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα. Οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας του τυπικού προγράμματος σπουδών θα πρέπει να είναι από 24 έως 26.

Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος διακρίνονται σε **υποχρεωτικά (Υ)**, **κατ'επιλογήν υποχρεωτικά (ΕΥ)** και **προαιρετικά (ΠΜ)**.

Ανάλογα με το περιεχόμενό τους, τα μαθήματα διακρίνονται σε **Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ)**, **Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ)** και **Μαθήματα Ειδικότητας (ΜΕ)**

Ανάλογα με το πρόγραμμα σπουδών, τα ΜΓΥ είναι τα βασικά μαθήματα υποδομής. Στα μαθήματα Γενικής Υποδομής περιλαμβάνονται τα **Μαθήματα Δ.Ο.Ν.Α. ήτοι Διοίκησης (Δ), Οικονομίας (Ο), Νομοθεσίας (Ν), Ανθρωπιστικών (Α) σπουδών** και τα μαθήματα **Επιχειρηματικότητας**.

Στα ΜΕΥ υπάγονται βασικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών που στηρίζονται στα ΜΓΥ και βοηθούν στην κατανόηση των μαθημάτων ειδικότητας (ΜΕ). Τα μαθήματα ειδικής υποδομής και ειδικότητας δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 70% του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για λήψη πτυχίου.

Υποχρεωτικά Μαθήματα (Υ) είναι συνήθως τα μαθήματα υποδομής και τα βασικά μαθήματα της ειδικότητας, τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές του Τμήματος.

Κατεπιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΕΥ) είναι κυρίως τα μαθήματα ειδικότητας και επιλέγονται από τους φοιτητές από πίνακα περισσοτέρων μαθημάτων σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο πρόγραμμα σπουδών του κάθε Τμήματος. Ο συνολικός αριθμός των κατ'επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων που προσφέρονται πρέπει να είναι διπλάσιος του αριθμού των κατ'επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων που οφείλει να παρακολουθήσει ο σπουδαστής. Τα κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα διδάσκονται μετά το 4^ο εξάμηνο σπουδών και αποτελούν κατά ανώτατο όριο το 10% του συνόλου των μαθημάτων που πρέπει να έχει παρακολουθήσει επιτυχώς ο φοιτητής για τη λήψη πτυχίου.

Προαιρετικά Μαθήματα (ΠΜ) είναι μαθήματα γενικής μόρφωσης, ξένων γλωσσών, μαθήματα εμβάθυνσης, υποδομής ή διεπιστημονικά. Ως προαιρετικά μαθήματα μπορούν να επιλέγονται από τους φοιτητές θεωρητικά μαθήματα άλλων Τμημάτων του ΤΕΙ ή το θεωρητικό μέρος κατ'επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων του ίδιου Τμήματος που δεν έχει επιλέξει ο σπουδαστής ή και μαθήματα συνεργαζομένων ελληνικών ή ευρωπαϊκών Ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης.

2. α) Σε κάθε μάθημα του προγράμματος του Τμήματος κατανέμονται **Πιστωτικές Μονάδες** ή **Διδακτικές Μονάδες (ECTS)**. Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων των μαθημάτων κάθε εξαμήνου είναι τριάντα (30) και κατανέμεται στα μαθήματα αναλογικά προς τον **Φόρτο Εργασίας** που απαιτείται για την ολοκλήρωση των στόχων ενός ακαδημαϊκού προγράμματος από κάθε φοιτητή. Ο Φόρτος Εργασίας υπολογίζεται σε κάθε μάθημα κατά προσέγγιση τριπλάσιος του χρόνου θεωρητικής διδασκαλίας και ίσος προς τον χρόνο εργαστηριακής διδασκαλίας. Κάθε Πιστωτική Μονάδα αντιστοιχεί σε 25 ώρες Φόρτου Εργασίας. Ο εξαμηνιαίος φόρτος εργασίας είναι 750 ώρες. Στο σύνολο των 30 Πιστωτικών Μονάδων δεν συμπεριλαμβάνονται τα Προαιρετικά Μαθήματα.

β) Στο 8^ο εξάμηνο σπουδών πραγματοποιείται η πτυχιακή εργασία και η πρακτική άσκηση στο επάγγελμα, στις οποίες κατανέμονται 20 και 10 πιστωτικές μονάδες αντίστοιχα.

3. α) Όταν οι γνώσεις που παρέχονται σ' ένα μάθημα είναι προϋπόθεση για την ικανότητα παρακολούθησης ενός άλλου μαθήματος, το πρώτο μάθημα

χαρακτηρίζεται ως **προαπαιτούμενο** του δεύτερου και το δεύτερο ως **εξαρτώμενο** του πρώτου. Το σύνολο των εξαρτώμενων και προαπαιτούμενων μαθημάτων ονομάζεται **αλληλοσυνδεδεμένα μαθήματα**. Ένα μάθημα μπορεί να είναι ταυτόχρονα και προαπαιτούμενο ενός μαθήματος και **εξαρτώμενο** από άλλο μάθημα. Για κάθε μάθημα μπορεί να υπάρχουν μέχρι τρία (3) προαπαιτούμενα και σε κάθε προαπαιτούμενο μπορεί να αντιστοιχούν μέχρι τρία (3) εξαρτώμενα μαθήματα. Ο ολικός αριθμός των αλληλοσυνδεδεμένων μαθημάτων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% του συνόλου των υποχρεωτικών μαθημάτων του Τμήματος.

β) Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει τα προαπαιτούμενα και εξαρτώμενα από αυτά μαθήματα κατά τις διακρίσεις του άρθρου αυτού (παρ. 3, εδάφιο α.)

γ) Στις Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων ειδικότητας, η συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου για τα θέματα της αρμοδιότητάς τους, των μελών Ε.Π των Γενικών Τμημάτων που διδάσκουν στο Τμήμα είναι υποχρεωτική. Η παρούσα διάταξη έχει εφαρμογή και για τα μέλη του ΕΡ.ΔΙ.Π που διδάσκουν στο Τμήμα.

δ) Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος καθορίζει του Τομέα του Τμήματος που έχει αρμοδιότητα για τη διδασκαλία κάθε μαθήματος. Εάν στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Τομέα άλλων Τμημάτων , ή του Κ.Ξ.Γ, η ανάθεση του αντίστοιχου διδακτικού έργου σε μέλη ΕΠ του Τομέα αυτού γίνεται με απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ .

4. α) Το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου, συντάσσεται με τη φροντίδα του Συμβουλίου του Τμήματος και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος το οποίο περιέχει:

- Το πρόγραμμα σπουδών κάθε εξαμήνου
- Τους διδάσκοντες στους οποίους έχει ανατεθεί η διδασκαλία κάθε μαθήματος του προγράμματος σπουδών και
- Την ημέρα, την ώρα και την αίθουσα ή το χώρο που θα πραγματοποιηθεί κάθε μάθημα.

β) Κατά την κατάρτιση του εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος κάθε Τμήματος λαμβάνεται πρόνοια, ώστε:

1) Να συμπίπτει ελεύθερος χρόνος 3-4 ωρών σε συγκεκριμένη ημέρα της εβδομάδας που

θα χρησιμοποιείται για τη σύγκλιση των οργάνων του Τμήματος ή συνελεύσεων των μελών του

ΤΕΙ, για τη συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας, καθώς και για συμμετοχή σε άλλες

ακαδημαϊκές δραστηριότητες του Ιδρύματος.

2) Τα μέλη του ΕΠ να διδάσκουν μαθήματα τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες την

εβδομάδα, ενώ βρίσκονται στη διάθεση του Ιδρύματος όλες τις εργάσιμες ημέρες

της εβδομάδας.

3) Κάθε διδάσκων να διδάσκει μέχρι έξι (6) ώρες ημερησίως το μέγιστο, από τις

οποίες οι ώρες θεωρητικής διδασκαλίας δεν υπερβαίνουν τις τέσσερις (4)

συνεχόμενες στο ίδιο μάθημα .

4) Στο εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα τα μαθήματα των τυπικών εξαμήνων να

μην παρουσιάζουν κενά, με δυνατότητα παρέκκλισης από μάθημα σε μάθημα

κατά μία ώρα, και με την προϋπόθεση ο συνολικός χρόνος διδασκαλίας σε κάθε

τυπικό εξάμηνο να μην υπερβαίνει τις 7 ώρες κάθε ημέρα και ο συνολικός χρόνος

από την έναρξη του πρώτου μαθήματος μέχρι τη λήξη του τελευταίου μαθήματος

να μην υπερβαίνει τις 8 ώρες την ημέρα συνολικά.

5) Μαθήματα επιλογής υποχρεωτικά (ΕΥ) διδάσκονται μόνο μετά από έγκριση του Συμβουλίου του ΤΕΙ, όταν ο αριθμός των σπουδαστών που δήλωσαν το μάθημα είναι μικρότερος του μισού (1/2) αριθμού των εγγεγραμμένων σπουδαστών στο τυπικό εξάμηνο.

6) Παρέκκλιση από τις διατάξεις υπ' αριθμ. (3), (4) και (5) του παρόντος εδαφίου μπορεί να

γίνει με απόφαση της Διοίκησης του Ιδρύματος μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του

Συμβουλίου του Τμήματος.

7) Αναστολή διοργάνωσης μαθημάτων κατεύθυνσης ή ΕΥ είναι δυνατή υπό τις προϋποθέσεις

που ορίζει η παρ. 5, του άρθρου 26 του Ν. 1404/83, όπως ισχύει.

5. Ο φοιτητής για κάθε διδακτικό εξάμηνο υποβάλλει ταυτόχρονα με την εγγραφή του, ή την ανανέωση εγγραφής του, δήλωση με το ατομικό του πρόγραμμα σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει τα μαθήματα που πρόκειται να παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό.

6. Κατά την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος σπουδών, λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

α) Οι νεοεισαχθέντες φοιτητές εγγράφονται και παρακολουθούν τα μαθήματα που προβλέπει

το πρόγραμμα σπουδών για το πρώτο εξάμηνο.

β) Οι υπόλοιποι φοιτητές, δικαιούνται να δηλώσουν μαθήματα με την εξής σειρά: δηλώνουν πρώτα τα οφειλόμενα μαθήματα από τα εξάμηνα που προηγούνται του τυπικού εξαμήνου στο οποίο και εγγράφονται. Κατόπιν δηλώνουν τα μαθήματα του τυπικού εξαμήνου και στη συνέχεια μαθήματα επομένων εξαμήνων.

γ) Ο μέγιστος αριθμός των δηλούμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο αντιστοιχεί σε μαθήματα των οποίων οι πιστωτικές μονάδες είναι τριάντα εννέα (39), δηλαδή, οι πιστωτικές μονάδες ενός τυπικού εξαμήνου προσαυξημένες κατά 30 %. Στα παραπάνω μαθήματα περιλαμβάνονται τα υποχρεωτικά (Υ) και τα Επιλογής Υποχρεωτικά (ΕΥ). Τα προαιρετικά (ΠΜ) μπορούν να δηλώνονται επιπλέον.

δ) Ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο σπουδών, μπορεί να δηλώσει μέχρι δύο προαιρετικά μαθήματα. Μέχρι το έβδομο τυπικό εξάμηνο σπουδών ο φοιτητής μπορεί να παρακολουθήσει συνολικά μέχρι επτά (7) προαιρετικά μαθήματα.

ε) Επικαλύψεις μαθημάτων στα ατομικά προγράμματα σπουδών δεν επιτρέπονται. Διαπίστωση επικαλύψεων πριν από τις εξετάσεις έχουν ως συνέπεια τη διαγραφή του φοιτητή από τα μαθήματα που επικαλύπτονται. Η διαπίστωση επικάλυψης μετά τις εξετάσεις επιφέρει την ακύρωση της βαθμολογίας των επικαλυπτόμενων μαθημάτων

στ) Δεν δηλώνονται μαθήματα τα οποία αποτελούν αλυσίδα με προαπαιτούμενο ή προαπαιτούμενα μαθήματα, εφόσον οφείλεται το προαπαιτούμενο ή προαπαιτούμενα μαθήματα. Διαπίστωση παρόμοιας δήλωσης επιφέρει τη διαγραφή του φοιτητή από τα μαθήματα και την ακύρωση της όποιας ενδιάμεσης ή τελικής βαθμολογίας έχει στο μάθημα αυτό.

ζ) Ο φοιτητής δε μπορεί να δηλώσει εργαστηριακό μάθημα χωρίς να έχει δηλώσει συγχρόνως ή σε προηγούμενο εξάμηνο το θεωρητικό μέρος του.

η) Η επιλογή του μαθήματος "Ορολογία -Ξένη γλώσσα" προϋποθέτει την επιτυχή συμμετοχή σε εξετάσεις επάρκειας των γνώσεων της συγκεκριμένης ξένης γλώσσας σε χρόνο προγενέστερο της επιλογής του, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 παρ. 3 του παρόντος κανονισμού.

7. Μέσα στην πρώτη εβδομάδα από την έναρξη των μαθημάτων του διδακτικού εξαμήνου ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα τροποποίησης της αρχικής δήλωσης του, κατά δύο το πολύ μαθήματα. Στην τροποποιητική αυτή δήλωση μπορεί να περιλαμβάνει επιπλέον μαθήματα σε αντικατάσταση όσων έχει ανασταλεί η λειτουργία με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος.

8. α) Με εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ είναι δυνατόν να οργανωθεί η διδασκαλία ενός ή περισσότερων μαθημάτων με κατανομή των εξαμηνιαίων ωρών διδασκαλίας με άλλους τρόπους, όπως π.χ. διδασκαλία μαθημάτων συγκεντρωτικά υπό μορφή αρθρωτών διδακτικών ενοτήτων (modules). Στην περίπτωση αυτή οι ώρες διδασκαλίας κατανέμονται σε 1-2 εβδομάδες ανά μήνα ή σε 4-6 εβδομάδες ανά διδακτικό εξάμηνο και ανακοινώνονται εγκαίρως προκειμένου κάθε φοιτητής με την έναρξη του νέου εξαμήνου να συντάξει τη δήλωση των μαθημάτων που πρόκειται να παρακολουθήσει

β) Προκειμένου να διευκολυνθεί η λειτουργία ενός προγράμματος σπουδών με τη μορφή αρθρωτών διδακτικών ενοτήτων, με απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων μπορούν να προσαρμοσθούν ανάλογα διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 5

Διδασκαλία ξένων γλωσσών

1. Στο Τ.Ε.Ι Ιονίων Νήσων διδάσκονται μία ή περισσότερες από τις γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική, ή άλλη γλώσσα, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο και την επαγγελματική κατεύθυνση των αποφοίτων του Τμήματος, τις ανάγκες εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων σπουδών και γενικότερα ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των φοιτητών. Η διδασκαλία της ξένης γλώσσας πραγματοποιείται με θεωρητική και εργαστηριακή προσέγγιση και έχει ως σκοπό να μάθουν οι φοιτητές πολύ καλά τη χρήση της σε βαθμό που να μπορούν να κατανοούν κείμενα της ειδικότητας τους και να επικοινωνούν σε διεθνές περιβάλλον.

2. Στο πρόγραμμα σπουδών το μάθημα της ξένης γλώσσας μπορεί να υπάρχει σε ένα ή περισσότερα εξάμηνα σπουδών και να υπάγεται είτε στα υποχρεωτικά (Υ), είτε στα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (ΕΥ), είτε στα προαιρετικά μαθήματα (Π.Μ). Στην

περίπτωση που ξένη γλώσσα έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα σπουδών, ως υποχρεωτικό, ή ως κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα, προσμετράται και υπολογίζεται στο συνολικό αριθμό μαθημάτων του εξαμήνου και κατά συνέπεια και όλου του προγράμματος σπουδών.

3) α) Το μάθημα **"Ορολογία-Ξένη γλώσσα"** εφόσον είναι ενταγμένο στο πρόγραμμα σπουδών ως υποχρεωτικό ή κατεπιλογή υποχρεωτικό μάθημα, διδάσκεται σε προχωρημένο εξάμηνο σπουδών.

β) Η επιλογή του μαθήματος "Ορολογία-Ξένη γλώσσα", προϋποθέτει την επιτυχή συμμετοχή σε εξετάσεις επάρκειας των γνώσεων της συγκεκριμένης ξένης γλώσσας σε χρόνο προγενέστερο της επιλογής του.

Οι εξετάσεις οργανώνονται και διενεργούνται για όλα τα Τμήματα του ΤΕΙ, αμέσως μετά το τέλος των εξετάσεων της πρώτης εξεταστικής περιόδου κάθε εξαμήνου, από το Κέντρο Ξένων Γλωσσών (Κ.Ξ.Γ.) του ΤΕΙ. Το Κ.Ξ.Γ. είναι υπεύθυνο για την έγκαιρη έκδοση των σχετικών αποτελεσμάτων και την κοινοποίηση τους στους ενδιαφερομένους και στις γραμματείες των Τμημάτων. Η επιλογή του μαθήματος χωρίς την προηγούμενη επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις επάρκειας ακυρώνει τη δυνατότητα παρακολούθησης του μαθήματος και κατά συνέπεια και τη βαθμολογία που τυχόν έχει επιτευχθεί.

4. Για τους φοιτητές οι οποίοι δεν γνωρίζουν ξένη γλώσσα και εφόσον αυτή δεν είναι ενταγμένη στο τυπικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, ως υποχρεωτικό ή κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα, το Τμήμα, σε συνεργασία με το Κέντρο Ξένων Γλωσσών, οργανώνει και εντάσσει στο πρόγραμμα σπουδών του στα πρώτα κυρίως εξάμηνα, μαθήματα γλώσσας ως προαιρετικά μαθήματα τα οποία μπορούν να επιλέγουν οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές. Η σύμφωνα με τα παραπάνω επιλογή, δεν απαλλάσσει από την υποχρέωση συμμετοχής στις εξετάσεις επάρκειας που απαιτείται να έχουν προηγηθεί της επιλογής του μαθήματος "Ορολογία – Ξένη Γλώσσα". Τα προαιρετικά μαθήματα γλώσσας διδάσκονται σε επίπεδα αρχάριων ή και προχωρημένων. Είναι δυνατόν τα προαιρετικά μαθήματα γλώσσας να οργανώνονται και σε διατμηματικό επίπεδο. Η διδασκαλία του μαθήματος της ξένης γλώσσας ως προαιρετικού ή κατ' επιλογή υποχρεωτικού (Ε.Υ) πραγματοποιείται εφόσον σε κάθε επίπεδο, δηλώσουν και παρακολουθούν τουλάχιστον (15) δεκαπέντε φοιτητές.

5.α) Με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος υποχρεωτικά μαθήματα μπορούν να χαρακτηρίζονται ως κατεπιλογή υποχρεωτικά, εφόσον η επιλογή θα αφορά την παράλληλη διδασκαλία του μαθήματος στην Ελληνική και σε μια ξένη γλώσσα.

β) Ο φοιτητής μπορεί να επιλέγει και ξενόγλωσσα μαθήματα ως κατ' επιλογή υποχρεωτικά (ΕΥ), εφόσον έχουν εισαχθεί στο κανονικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος.

γ) Στα ξενόγλωσσα μαθήματα οι εξετάσεις διενεργούνται, είτε στην ξένη είτε στην Ελληνική γλώσσα, κατά δήλωση του κάθε φοιτητή δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη των εξετάσεων.

δ) Τα ξενόγλωσσα μαθήματα μπορούν να τα παρακολουθούν και οι ξένοι φοιτητές στα πλαίσια των φοιτητικών ανταλλαγών του Ιδρύματος.

ε) Φοιτητές που παρακολούθησαν επιτυχώς μαθήματα σε ξένη γλώσσα λαμβάνουν πρόσθετη βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης. Η βεβαίωση χορηγείται τόσο στην Ελληνική, όσο και στη γλώσσα επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων.

Άρθρο 6

Μορφές διδασκαλίας - διατηρηματικά προγράμματα

1. Η εκπαιδευτική διαδικασία κάθε μαθήματος περιλαμβάνει περισσότερες από μία από τις παρακάτω μορφές: θεωρητική ή από έδρας διδασκαλία, ασκήσεις πράξης, σεμινάρια, εργαστήρια, ανάθεση εκπόνησης εργασιών ατομικά ή ομαδικά, διδασκαλία εξ αποστάσεως, εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές.

2. Οι ώρες διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων θα πρέπει συνολικά στο πρόγραμμα σπουδών να είναι τουλάχιστον κατά 50% περισσότερες από τις ώρες διδασκαλίας των εργαστηριακών μαθημάτων.

3. Η θεωρητική ή από έδρας διδασκαλία μαθήματος, παρουσιάζει εποπτικά μια ευρεία περιοχή ενός γνωστικού αντικείμενου και το σχετικό μ' αυτήν επιστημονικό προβληματισμό. Τμήμα της διδασκαλίας μπορεί να περιλαμβάνει συγκεκριμένες εφαρμογές και ειδικές ασκήσεις για την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων με τη μορφή φροντιστηριακών ασκήσεων ύστερα από απόφαση του Τομέα μαθημάτων.

Επίσης μέρος της ύλης μπορεί να ανατίθεται για παρουσίαση σε φοιτητές ατομικά ή ομαδικά. Η συνθετική εφαρμογή γνώσεων, μεθόδων και διαδικασιών γίνεται σε ειδικά επιλεγμένα θέματα που αναθέτει ο διδάσκων στους φοιτητές κατά ομάδες ή ατομικά. Οι ασκήσεις πράξης, ως εφαρμογές της θεωρίας, διδάσκονται ενιαίως στο σύνολο των φοιτητών που παρακολουθούν το θεωρητικό μάθημα, μπορεί να περιλαμβάνουν ατομικές ή συλλογικές εργασίες και γενικά δραστηριότητες που συντείνουν στην εμπέδωση της ύλης της θεωρητικής διδασκαλίας και βαθμολογούνται κατά την κρίση του διδάσκοντος στα πλαίσια της θεωρίας. Την πρώτη εβδομάδα έναρξης του διδακτικού εξαμήνου ο διδάσκων ενημερώνει τους φοιτητές, σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής του μαθήματος που διδάσκει.

4. Τα σεμινάρια στοχεύουν στην επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων σε μεγαλύτερο βάθος και έκταση με τη συνεργασία και καθοδήγηση του διδάσκοντα και τη βοήθεια σχετικής βιβλιογραφίας. Στα σεμινάρια μπορούν να παρουσιασθούν ατομικές ή ομαδικές εργασίες των φοιτητών, όπως επίσης μπορούν να παρουσιασθούν επίκαιρα θέματα από προσκεκλημένους του Τμήματος. Σεμινάρια μπορούν να γίνονται (πέραν των υποχρεωτικών εφ' όσον έχουν ανακοινωθεί) και προαιρετικά ανά εξάμηνο.

5. α) Τα εργαστήρια πραγματοποιούνται σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών περιοδικά σε κατάλληλους χώρους του ΤΕΙ ή σε χώρους εργασίας στους οποίους οι φοιτητές κάτω από την επίβλεψη και με την καθοδήγηση του διδάσκοντος εκπαιδεύονται κατά ομάδες, στην εφαρμογή θεωρητικών, επαγγελματικών ή τεχνολογικών μεθόδων και γνώσεων, στο χειρισμό τεχνικών συστημάτων, στον εθισμό στην ομαδική εργασία, στην ασφάλεια των εργαστηριακών εγκαταστάσεων κλπ ώστε να αποκτούν τις κατάλληλες δεξιότητες.

β) Για τη διεξαγωγή των εργαστηρίων ο αριθμός των πραγματικά παρακολουθούντων φοιτητών ανά ομάδα είναι κατ' ελάχιστο 20 άτομα.

γ) Για κάθε εργαστηριακή ομάδα των 20 φοιτητών διατίθεται ένας διδάσκων. Μετά από επαρκώς αιτιολογημένη αίτηση του Υπεύθυνου του Εργαστηρίου είναι δυνατή η έγκριση από το Συμβούλιο του Τμήματος παροχής υπηρεσιών από Ε.Τ.Π., που θα συνεπικουρεί τον διδάσκοντα.

δ) Η κατανομή των φοιτητών σε ομάδες στα εργαστηριακά μαθήματα, γίνεται με ευθύνη του Υπεύθυνου του Εργαστηρίου. Οι σχετικές καταστάσεις κοινοποιούνται από τον Υπεύθυνο Εργαστηρίου στον Υπεύθυνο του Τομέα και τον Προϊστάμενο του Τμήματος κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας από την έναρξη των μαθημάτων.

6. Σε περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών που δηλώνει ένα μάθημα είναι μικρός, είναι δυνατόν τα Τμήματα, μετά από απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ, να συνδιοργανώνουν τη διδασκαλία κοινών μαθημάτων.

7. Τα Τμήματα του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων μπορούν να διοργανώνουν **διατμηματικά προγράμματα σπουδών**. Στα διατμηματικά προγράμματα εγγράφονται φοιτητές των Τμημάτων του Ιδρύματος που έχουν περατώσει επιτυχώς τα δύο πρώτα τυπικά εξάμηνα σπουδών. Με απόφαση του Συμβουλίου του Ιδρύματος μετά από εισήγηση των Γενικών Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες φοίτησης στα πλαίσια της υφιστάμενης νομοθεσίας και των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού.

8. α) Με δεδομένο τη νησιωτική θέση των Τμημάτων του Ιδρύματος, όταν προσλαμβάνεται εκπαιδευτικό προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που δεν διαμένει μόνιμα στην έδρα του Τμήματος, είναι δυνατόν, σε ειδικές περιπτώσεις, να εφαρμοσθεί και **διδασκαλία εξ αποστάσεως**.

β) Η διδασκαλία εξ αποστάσεως μπορεί να αποφασισθεί από το Συμβούλιο του ΤΕΙ μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Συμβουλίου του Τμήματος, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει η κατάλληλη υποδομή και το αναγκαίο υποστηρικτικό προσωπικό.

γ) Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου η διδασκαλία εξ αποστάσεως είναι εκ των προτέρων προγραμματισμένη και δεν θα μπορεί να υπερβαίνει το 50% του συνολικού χρόνου διδασκαλίας του μαθήματος.

9. α) Κάθε μάθημα (θεωρία και ασκήσεις) χωρίζεται σε **15 θεματικές ενότητες**, δηλαδή σε ισάριθμες ενότητες με τον αριθμό των διδακτικών εβδομάδων ενός διδακτικού εξαμήνου.

β) Στη διάρθρωση κάθε θεματικής ενότητας περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- (1) Σκοπός
- (2) Στόχοι
- (3) Περιγραφή-ανάπτυξη
- (4) Βιβλιογραφία
- (5) Εργασίες που ενδέχεται να αναθέσει ο διδάσκων
- (6) Ερωτήσεις

γ) Με την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου ο διδάσκων κάθε μαθήματος κοινοποιεί εγγράφως στον Τομέα Μαθημάτων του, στον Προϊστάμενο του Τμήματος και στους φοιτητές του μαθήματος τα ακόλουθα:

(1) Χρονοδιάγραμμα παρουσίας της διδακτέας ύλης στις 15 θεματικές ενότητες

(2) Βασική βιβλιογραφία που πρέπει να μελετήσουν οι φοιτητές

(3) Εργασίες που θα εκπονηθούν από τους φοιτητές στα πλαίσια του μαθήματος

(4) Χρόνος υποβολής των φοιτητικών εργασιών.

δ) Οι διδάσκοντες μπορούν να καταγράψουν τα στοιχεία κάθε θεματικής ενότητας στην ιστοσελίδα του μαθήματος, που μπορεί να δημιουργηθεί με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος.

ε) Στα πλαίσια της υποχρέωσης παροχής διδακτικού και άλλου ερευνητικού, επιστημονικού ή οργανωτικού έργου προς το ΤΕΙ από τους διδάσκοντες που έχουν προσληφθεί με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, το Συμβούλιο του Τμήματος τους αναθέτει τη σύνταξη ή συμπλήρωση ή τροποποίηση των ιστοσελίδων των μαθημάτων που έχουν αναλάβει. Για την ανάθεση αυτή το Συμβούλιο του Τμήματος λαμβάνει υπόψη του την εκδήλωση ενδιαφέροντος που εκφράζει κάθε

υποψήφιος για πρόσληψη, όταν συμπληρώνει τη σχετική προς το Τμήμα αίτηση ή και αίτηση του διδάσκοντος κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Άρθρο 7

Διάρκεια διδασκαλίας και ασκήσεων

1. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων, ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) λεπτά της ώρας μετά τη λήξη της οποίας ακολουθεί διάλειμμα δέκα πέντε (15) λεπτών.
2. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας των εργαστηρίων, ορίζεται σε εξήντα (60) λεπτά της ώρας.
3. Η διάρκεια διεξαγωγής των σεμιναρίων ρυθμίζεται από το διδάσκοντα σε συνεννόηση με τους φοιτητές.

Άρθρο 8

Εκπαιδευτικές επισκέψεις

1. Για την αποτελεσματικότερη εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων των φοιτητών, οργανώνονται με πρωτοβουλία και ευθύνη του Τμήματος, εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές μικρής χρονικής διάρκειας, όχι περισσότερες από τρεις (3) συνεχόμενες εργάσιμες ημέρες το εξάμηνο, σε χώρους που άπτονται του επιστημονικού πεδίου του Τμήματος. Η έγκριση παρέχεται από το Συμβούλιο του ΤΕΙ μετά από εισήγηση του Συμβουλίου του οικείου Τμήματος.
2. Πολυήμερες, άνω των τριών (3) ημερών, εκπαιδευτικές επισκέψεις, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό πραγματοποιούνται μόνο κατά τις διακοπές των Χριστουγέννων, του Πάσχα και του καλοκαιριού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 9

Προπαρασκευαστικά φροντιστηριακά μαθήματα

1. Με εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος είναι δυνατή η διοργάνωση προπαρασκευαστικών φροντιστηριακών μαθημάτων για φοιτητές που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των υποχρεωτικών μαθημάτων του Τμήματος. Η διοργάνωση των προπαρασκευαστικών φροντιστηρίων μπορεί να γίνει και σε επίπεδο ΤΕΙ. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται απόφαση του Συμβουλίου του Ιδρύματος μετά από εισηγήσεις των ενδιαφερομένων Τμημάτων.
2. Τα προπαρασκευαστικά φροντιστηριακά μαθήματα διαρκούν ένα διδακτικό εξάμηνο με τρεις (3) το πολύ εβδομαδιαίες διδακτικές ώρες ανά μάθημα και δεκαπέντε τουλάχιστον φοιτητές. Είναι δυνατή η σύμπτυξη τους σε μικρότερο χρονικό διάστημα με ανάλογη αύξηση των εβδομαδιαίων διδακτικών

ωρών. Τα προπαρασκευαστικά φροντιστηριακά μαθήματα γίνονται κατά κανόνα πέραν από το κανονικό ωράριο σπουδών και δεν καταλήγουν σε τελική αξιολόγηση της επίδοσης των σπουδών.

3. Η διδασκαλία στα προπαρασκευαστικά φροντιστηριακά μαθήματα ανατίθεται σε μέλη του ΕΠ ή σε Επιστημονικούς και Εργαστηριακούς Συνεργάτες, σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στη διδασκαλία των κανονικών μαθημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Φοίτηση, αξιολόγηση και συμβουλευτική

Άρθρο 10

Φοίτηση

1. Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθούν όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών τους, σύμφωνα με τη δήλωσή τους και τις ρυθμίσεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 4 του παρόντος Κανονισμού Σπουδών.

2. Οι προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας κατά εξαμήνο για κάθε μάθημα καθορίζονται από τον Τομέα Μαθημάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού σπουδών, και ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα στην αρχή κάθε εξαμήνου με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος, αφού ληφθούν υπόψη οι ημέρες που επίσημα δε θα πραγματοποιηθούν μαθήματα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού Σπουδών.

3. Πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου, με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος, καταρτίζεται :

(1) Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων (άρθρο 4, παράγρ.4 α)

(2) το αιθουσόγραμμα με τις αίθουσες διδασκαλίας, εργαστηριακών ασκήσεων, κλπ. Στο αιθουσόγραμμα καταγράφονται τα μαθήματα, οι ώρες πραγματοποίησής τους κάθε ημέρα της εβδομάδας και οι διδάσκοντες σε κάθε μάθημα. Το αιθουσόγραμμα κάθε εξαμήνου καταχωρείται στο Βιβλίο Καταχώρησης Αιθουσογραμμάτων, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (θ), παράγραφος 1 του άρθρου 23 του παρόντος Κανονισμού Σπουδών.

Τα παραπάνω αναρτώνται με ευθύνη της Γραμματείας του τμήματος 10 ημέρες τουλάχιστον νωρίτερα από τη έναρξη των μαθημάτων.

4. α) Για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης του εξαμηνιαίου κύκλου σπουδών σε κάθε μάθημα ο διδάσκων συμπληρώνει εβδομαδιαίο Δελτίο **Πραγματοποίησης Μαθημάτων (Δ.Π.Μ.)** στο οποίο καταγράφονται οι ώρες πραγματοποίησης κάθε μαθήματος, ενώ αναφέρονται και οι λόγοι που δεν πραγματοποιήθηκαν ώρες διδασκαλίας κάθε μαθήματος. Ο διδάσκων υπογράφει και καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος το εβδομαδιαίο Δ.Π.Μ. την επόμενη εβδομάδα κατά τη διάρκεια της πρώτης ημέρας διδασκαλίας του. Τα εβδομαδιαία Δ.Π.Μ., μετά την καταγραφή της ημερομηνίας παραλαβής από τη Γραμματεία του Τμήματος, υπογράφονται και σφραγίζονται από τη Γραμματεία και τον

Προϊστάμενο του Τμήματος και καταχωρούνται ανά μάθημα στο Βιβλίο Καταχώρησης Δ.Π.Μ., όπως προβλέπεται στο εδάφιο (η), παράγραφος 1 του άρθρου 22 του παρόντος Κανονισμού Σπουδών.

β) Με βάση τα εβδομαδιαία Δ.Π.Μ. η πιστοποίηση της πλήρους ή ελλιπούς πραγματοποίησης του εξαμηνιαίου κύκλου σπουδών για κάθε μάθημα, γίνεται με έγγραφη αναφορά του διδάσκοντα προς το Τμήμα, η οποία κατατίθεται στη Γραμματεία για πρωτοκόλληση και αρχειοθέτηση, σε εύλογο χρόνο ώστε να εκδοθεί έγκαιρα απόφαση. Στην αναφορά του ο διδάσκων θα προτείνει ή συμπληρωματικές ώρες διδασκαλίας με σκοπό τη συμπλήρωση της ύλης του μαθήματος ή το χαρακτηρισμό του μαθήματος ως μη διδαχθέν.

γ) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή η απόκλιση από τις ρυθμίσεις του εδ. (α) της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (γ), της παραγράφου 3 του άρθρου 27 του Ν. 1404/83 όπως ισχύει.

5. Σε κάθε περίπτωση, εάν ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι, για οποιονδήποτε λόγο, μικρότερος από τα δύο τρίτα (2/3) του προβλεπόμενου στο πρόγραμμα σπουδών για όλο το διδακτικό εξάμηνο, το μάθημα αυτό θεωρείται ότι δε διδάχτηκε. Η διαπίστωση γίνεται κατά τη λήξη του εξαμήνου με πράξη της Γ.Σ. του Τομέα και ευθύνη του Υπεύθυνου του Τομέα, σύμφωνα με την έγγραφη δήλωση που υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος από τον κάθε διδάσκοντα, όπως αναφέρεται στο εδάφιο (β) της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

Φοιτητική κινητικότητα

Για την ενίσχυση της φοιτητικής κινητικότητας μεταξύ του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων και ομοταγών Ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης του εξωτερικού θεσπίζονται τα ακόλουθα:

1. Οι φοιτητές που διακινούνται από Ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής προς το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεργασίας εγγράφονται στα Τμήματα του Ιδρύματος ως φιλοξενούμενοι φοιτητές.

2. Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι σπουδαστές του Ιδρύματος για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.

3. Στους φοιτητές που ολοκληρώνουν την παρακολούθηση μαθημάτων και λαμβάνουν μέρος σε εξετάσεις επιτυχώς χορηγείται πιστοποιητικό σπουδών στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα με τον τίτλο του κάθε μαθήματος, το βαθμό και τις Διδακτικές Μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα.

4. Για τους φοιτητές του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, που εκτελούν μέρος του προγράμματος σπουδών τους σε Ίδρυμα της αλλοδαπής στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεργασίας, ακολουθούνται οι διαδικασίες σύμφωνα με τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ του ΤΕΙ και του Τμήματος υποδοχής των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων.

5. Για τη διευκόλυνση της κινητικότητας των εισερχόμενων και εξερχόμενων φοιτητών το Συμβούλιο του Τμήματος μπορεί να ορίσει διαφορετικές εξεταστικές περιόδους.

Άρθρο 12

Βαθμολογική κλίμακα

1. Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται με την αριθμητική κλίμακα μηδέν έως δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας τον βαθμό πέντε (5).
2. Σε κάθε μάθημα ο βαθμός καταχωρείται με προσέγγιση ενός δεκάτου (1/10) της ακέραιης μονάδας, ενώ ο βαθμός πτυχίου υπολογίζεται και καταχωρείται με προσέγγιση δύο δεκαδικών της ακέραιας μονάδας.
3. Ο χαρακτηρισμός της επίδοσης των φοιτητών καθορίζεται ως εξής:
 - από 5,00 έως 6,49 : "καλή"
 - από 6,50 έως 8,49 : "πολύ καλή"
 - από 8,50 έως 10 : "άριστη"

Άρθρο 13

Αξιολόγηση της επίδοσης

1. α) Για την επιτυχή παρακολούθηση εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μεικτού μαθήματος, απαιτείται ο φοιτητής να έχει διεξαγάγει με επιτυχία κατ' ελάχιστον 12 ασκήσεις. Πέραν των ρυθμίσεων της παραγρ. 6 του άρθρου 10 του παρόντος Κανονισμού Σπουδών, την τελευταία εβδομάδα του εξαμήνου μπορούν να διεξάγονται συμπληρωματικές εργαστηριακές ασκήσεις σε περίπτωση που δεν έχει συμπληρωθεί το ελάχιστο όριο των δώδεκα (12) ασκήσεων. Τη σχετική απόφαση παίρνει η Γ.Σ. του Τομέα. Στις 12 ασκήσεις δεν περιλαμβάνεται η τελική εξέταση.

β) Ο βαθμός του εργαστηρίου ή του εργαστηριακού μέρους μεικτού μαθήματος είναι ανάλογα με τη φύση του εργαστηρίου μετά από απόφαση της Γ.Σ. του Τομέα:

- 1) ο μέσος όρος όλων των επιμέρους βαθμών των ασκήσεων που ο φοιτητής έχει διεξαγάγει με επιτυχία στα ποσοστά του προηγούμενου εδαφίου ή
- 2) οι βαθμοί σε εξετάσεις που διεξάγονται τμηματικά ή τελικά σε όλη την ύλη του εργαστηρίου ή
- 3) ο συνδυασμός των δύο παραπάνω βαθμών.

γ) Στο τέλος του εξαμήνου ο διδάσκων καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος τη βαθμολογία του εργαστηρίου που καταχωρείται στο πρωτόκολλο και αρχειοθετείται.

2. α) Η βαθμολογία του θεωρητικού μέρους κάθε μαθήματος κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος και ανακοινώνεται το αργότερο μέσα σε πέντε ημέρες από τη διεξαγωγή της εξέτασης.

γ) Η τελική βαθμολογία θεωρητικού μαθήματος, διαμορφώνεται από την επίδοση του φοιτητή στις τελικές εξετάσεις του εξαμήνου (γραπτές ή προφορικές), εφ' όλης της διδακτέας ύλης, καθώς και από τη γενικότερη συμμετοχή του στην εκπαιδευτική διαδικασία που υιοθετείται από τον διδάσκοντα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 6 του παρόντος.

δ) Φοιτητής που δεν συμμετείχε στις προγραμματισμένες δραστηριότητες της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή δεν έχει, για οποιονδήποτε λόγο, παραδώσει στην καθορισμένη ημερομηνία τις ανατεθείσες σ' αυτόν ομαδικές ή ατομικές εργασίες δεν μπορεί να δώσει τελικές εξετάσεις στο μάθημα .

3. Ένας Φοιτητής θεωρείται επιτυχών στα μαθήματα εκείνα που συγκέντρωσε πέντε (5) τουλάχιστον μονάδες. Φοιτητής θεωρείται ότι περάτωσε επιτυχώς θεωρητικό μάθημα ή εργαστηριακό μέρος μεικτού μαθήματος αν επιτύχει τελικό βαθμό τουλάχιστον πέντε (5) σε κάθε μέρος του μαθήματος.

4. Φοιτητής που δεν παρακολούθησε με επιτυχία υποχρεωτικό μάθημα πρέπει να το επαναλάβει κατά το επόμενο εξάμηνο. Αν απέτυχε σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα ομάδας μαθημάτων που χαρακτηρίζουν κατεύθυνση, πρέπει να το επαναλάβει στο επόμενο εξάμηνο ή να αλλάξει το μάθημα ή την κατεύθυνση, ενώ αν απέτυχε σε προαιρετικό μάθημα, μπορεί να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο.

Για κάθε μάθημα που δηλώνει ο φοιτητής, μπορεί να συμμετάσχει στις δύο (2) εξεταστικές περιόδους που αντιστοιχούν στο εξάμηνο.

5. α) Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος (B_i) προκύπτει από το συνυπολογισμό των βαθμών του θεωρητικού (θ) και εργαστηριακού (ϵ) μέρους του μεικτού μαθήματος ως εξής:

$$B_i = \frac{[(B_i\theta \times \text{Π.Μ.}i\theta) + (B_i\epsilon \times \text{Π.Μ.}i\epsilon)]}{\text{Π.Μ.}i(\theta+\epsilon)}$$

Όπου:

$B_i\theta$ = επιτυχής βαθμός στη θεωρία του μαθήματος i (στην κλίμακα 5-10)

$\text{Π.Μ.}i\theta$ = Πιστωτικές Μονάδες προγράμματος σπουδών στη θεωρία του μαθήματος

$B_i\epsilon$ = επιτυχής βαθμός στο εργαστήριο του μαθήματος i (στην κλίμακα 5-10)

$\text{Π.Μ.}i\epsilon$ = Πιστωτικές Μονάδες προγράμματος σπουδών στο εργαστήριο του μαθήματος

$\text{Π.Μ.}i(\theta+\epsilon)$ = Πιστωτικές Μονάδες κάθε μαθήματος του προγράμματος σπουδών

β) Η παρακολούθηση σε ένα μάθημα θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο βαθμός στο θεωρητικό και στο εργαστηριακό / πρακτικό μέρος του μαθήματος αυτού έχει την ένδειξη τουλάχιστον «καλώς».

γ) Ο τελικός βαθμός αμιγώς εργαστηριακού/πρακτικού ή αμιγώς θεωρητικού μαθήματος είναι ο βαθμός που καθορίζεται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 5 του άρθρου αυτού αντίστοιχα.

δ) Σε περίπτωση επιτυχούς παρακολούθησης ενός μόνο μέρους μεικτού μαθήματος, ο βαθμός του μέρους αυτού κατοχυρώνεται και το μάθημα επαναλαμβάνεται μόνο ως προς το άλλο μέρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Εξετάσεις, πτυχιακή εργασία, πρακτική άσκηση, πτυχίο

Άρθρο 14

Εξεταστικές περιόδους εξαμήνου, πρόγραμμα εξετάσεων

1. α) Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει δύο εξεταστικές περιόδους διάρκειας δύο εβδομάδων η καθεμία. Η πρώτη εξεταστική περίοδος του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου γίνεται μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου. Η δεύτερη εξεταστική του χειμερινού εξαμήνου γίνεται μετά τη λήξη της πρώτης ενώ αυτή του εαρινού εξαμήνου γίνεται το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου διδακτικού έτους

β) Σε κάθε εξεταστική περίοδο οι φοιτητές εξετάζονται γραπτά ή προφορικά κατά την κρίση του Τομέα Μαθημάτων, μετά από αίτηση του διδάσκοντα, σε όλη τη διδακτέα ύλη κάθε μαθήματος που δηλώθηκε και η οποία προβλέπεται από τα αναλυτικά προγράμματα.

γ) Η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται με ευθύνη του διδάσκοντος με την έναρξη του εξαμήνου και δεν μπορεί να τροποποιηθεί για οποιονδήποτε λόγο.

2. α) Οι εξετάσεις περιόδου σε θεωρητικά μαθήματα ή στο θεωρητικό μέρος μεικτών μαθημάτων είναι υποχρεωτικές για όλους τους φοιτητές που τα έχουν δηλώσει τηρούμενης της διάταξης του άρθρου 13, παρ. 2 του παρόντος κανονισμού και διεξάγονται με βάση το πρόγραμμα που συντάσσεται από το Συμβούλιο του Τμήματος και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων.

β) Το πρόγραμμα εξετάσεων περιλαμβάνει:

- το εξεταζόμενο μάθημα με τον κωδικό του αριθμό
- τον εισηγητή των θεμάτων
- ημερομηνία, ώρα και αίθουσα εξετάσεων
- ένδειξη αν το μάθημα εξετάζεται "γραπτά" ή "προφορικά" και
- τα ονοματεπώνυμα των εποπτών και επιτηρητών. Οι επιτηρητές δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από δύο (2) για κάθε αίθουσα.

3. Σε περίπτωση που για λόγους μη υπαιτιότητας των φοιτητών δεν πραγματοποιηθούν οι τελικές εξετάσεις της μιας ή και των δύο εξεταστικών περιόδων σε μάθημα ή μαθήματα του οικείου διδακτικού εξαμήνου, αυτές διενεργούνται στο αμέσως επόμενο διδακτικό εξάμηνο και μετά τη λήξη των εβδομάδων διδασκαλίας του εξαμήνου αυτού. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις αυτές στο αμέσως επόμενο διδακτικό εξάμηνο δεν απαιτείται δήλωση του μαθήματος από τον φοιτητή.

Άρθρο 15

Οργάνωση των εξετάσεων περιόδου

1. Τη γενική ευθύνη εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων του Τμήματος, έχει ο Προϊστάμενος του Τμήματος, ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό εποπτών,

την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων και γενικότερα για το αδιάβλητο των εξετάσεων.

2. Ως επιτηρητές των εξετάσεων ορίζονται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος τα μέλη Ε.Π., ΕΡΔΙΠ, Ε.Τ.Π., τα μέλη του ΚΞΓ και του Γενικού Τμήματος μετά από συνεννόηση με το αντίστοιχο Κέντρο ή Τμήμα, οι επιστημονικοί, εργαστηριακοί και λοιποί συνεργάτες. καθώς και διοικητικοί ή άλλοι συνεργάτες του Τμήματος είτε σε πρωινές, είτε σε απογευματινές βάρδιες, ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος.

Τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται στα πλαίσια των ωρών απασχόλησης τους κατά βαθμίδα και με συνεκτίμηση του όγκου των εξεταζομένων και του χρόνου που απαιτείται για την προετοιμασία των εισηγήσεων και τις διορθώσεις των γραπτών δοκιμίων. Σε περίπτωση έλλειψης του προαναφερομένου προσωπικού, ως επιτηρητές ορίζονται και άλλες κατηγορίες προσωπικού του Ιδρύματος με πράξη της διοίκησης του Ιδρύματος.

3. Τα θέματα των εξετάσεων εισηγείται αυτός ή αυτοί που δίδαξαν το μάθημα, κατά το εξάμηνο που έληξε και σε περίπτωση απουσίας του ή κωλύματος, τα θέματα θέτει και εισηγείται άλλος διδάσκων από τον ίδιο Τομέα, που ορίζεται με πράξη του Προϊσταμένου του Τμήματος μετά από εισήγηση του Τομέα στον οποίο ανήκει το μάθημα. Σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, η εξέταση λαμβάνει χώρα κατά ομάδα τριών τουλάχιστον φοιτητών.

4. Η διάρκεια επεξεργασίας των θεμάτων κατά τη γραπτή εξέταση κάθε μαθήματος ορίζονται από Συμβούλιο του Τμήματος και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις (3) ώρες. Οι εξετάσεις κάθε μαθήματος, διεξάγονται με την ευθύνη του διδάσκοντα το μάθημα.

5. Φοιτητής που απέτυχε σε μάθημα επί τέσσερις συνεχείς εξεταστικές περιόδους δύναται με πλήρως αιτιολογημένη αίτηση του προς το Συμβούλιο του Τμήματος εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοση των αποτελεσμάτων και αφού προηγουμένως συμβουλευτεί το γραπτό της τελικής εξέτασης της περιόδου, να ζητήσει την αναβαθμολόγηση του από τριμελή επιτροπή. Το Συμβούλιο, αφού σταθμίσει τους λόγους, δύναται ή να απορρίψει το αίτημα της αναβαθμολόγησης ή να ορίσει τριμελή επιτροπή από μέλη του οικείου Τομέα με τη συμμετοχή του διδάσκοντα για την αναβαθμολόγηση του γραπτού. Η βαθμολογία θα προκύπτει από το μέσον όρο της βαθμολογίας των μελών της Επιτροπής. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσεως, ο φοιτητής μπορεί να κάνει εκ νέου χρήση του δικαιώματος του αυτού μετά από τρεις εξεταστικές περιόδους στις οποίες συμμετείχε ανεπιτυχώς.

Άρθρο 16

Διαδικασία διεξαγωγής εξετάσεων, "τράπεζα Θεμάτων"

1. Για την ανάπτυξη των θεμάτων, χορηγούνται στους εξεταζόμενους φοιτητές ειδικά σφραγισμένα και υπογραμμένα ιδιόχειρα από τον εξεταστή του μαθήματος φύλλα χάρτου, κόλλες αναφοράς, ή τυπωμένα ερωτηματολόγια, με ευθύνη των επιτηρητών της αίθουσας.

2. Στην αρχή της εξέτασης γίνεται από τους επιτηρητές έλεγχος, των στοιχείων που πιστοποιούν τη φοιτητική ταυτότητα των εξεταζομένων. Φοιτητής που δεν φέρει μαζί του αποδεικτικά στοιχεία, της φοιτητικής του ιδιότητας δεν μπορεί να λάβει μέρος στην εξέταση του μαθήματος, εκτός εάν πιστοποιήσει την ταυτότητα του ο εξεταστής.
3. Φοιτητής που καταλαμβάνεται να αντιγράφει από βιβλία, σημειώσεις, από άλλο μέσον ή από γραπτό φοιτητή ή συνεννοείται με άλλους φοιτητές με οποιονδήποτε τρόπο ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων, ή κάνει χρήση κινητού τηλεφώνου μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του από τον επιτηρητή που έκανε τη διαπίστωση αυτή, και δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του συγκεκριμένου μαθήματος κατά την επόμενη εξεταστική περίοδο.
4. Ο επόπτης είναι υπεύθυνος για την πιστή τήρηση του προγράμματος και της διεξαγωγής των εξετάσεων, καταγράφοντας σε φάκελο με τις «παρατηρήσεις του επόπτη» οποιαδήποτε ανωμαλία παρατηρηθεί.
5. Για τις λεπτομέρειες διενέργειας, των εξετάσεων εκδίδεται σχετική εγκύκλιος από την διοίκηση του Ιδρύματος.
6. Η κατ' εξαίρεση και με ειδικές συνθήκες εξέταση, όπως λ.χ. προφορική εξέταση, επιτρέπεται ατομικά μόνο για φοιτητές με ειδικές ανάγκες, ή φοιτητές που δεν γνωρίζουν επαρκώς τη γραπτή ελληνική γλώσσα. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος που εκδίδεται μετά από αίτηση του φοιτητή.
7. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη διεξαγωγή των εξετάσεων του μαθήματος ο διδάσκων καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος κατάλογο με τη βαθμολογία των εξετάσεων περιόδου, καθώς και τον τελικό βαθμό του μαθήματος. Ο κατάλογος με τη βαθμολογία πρωτοκολλείται ως εισερχόμενο έγγραφο από το αρμόδιο διοικητικό προσωπικό του Τμήματος το οποίο προβαίνει στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και στην αρχειοθέτηση των βαθμολογιών.
8. Τυχόν σφάλματα που διατυπώνονται από τον διδάσκοντα στην βαθμολογία, μετά την κατάθεση της στο πρωτόκολλο του Τμήματος, γνωστοποιούνται στο Τμήμα με έγγραφο του κατά τη διάρκεια του επόμενου εξαμήνου από εκείνο κατά το οποίο διδάχθηκε το μάθημα και εισάγονται για έγκριση στο Συμβούλιο του Τμήματος. Μετά την παρέλευση του εξαμήνου καμία διόρθωση δεν γίνεται δεκτή.
9. Τα γραπτά δοκίμια φυλάσσονται με ευθύνη του εξεταστή του μαθήματος για ένα εξάμηνο. Κατά το διάστημα αυτό ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει από τον αρμόδιο διδάσκοντα να δει το γραπτό του.
10. α) Ο εξεταστής κάθε μαθήματος υποχρεούται να παραδίδει στον υπεύθυνο του Τομέα του, ένα (1) αντίγραφο των θεμάτων που προορίζονται για την εξέταση των φοιτητών.
β) Στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου, γίνεται αξιολόγηση των παραπάνω θεμάτων από τον Τομέα και αποφασίζεται η κωδικοποίηση ή μη συγκεκριμένου θέματος.

γ) Για την κωδικοποίηση, αρχειοθέτηση, διατήρηση και διακίνηση των θεμάτων του προηγούμενου εδαφίου δημιουργείται σε κάθε Σχολή "Τράπεζα θεμάτων" κατά Τμήμα και Τομέα μαθημάτων, σκοπός της οποίας είναι η διευκόλυνση των εξεταστικών διαδικασιών.

δ) Η Τράπεζα θεμάτων λειτουργεί και ως δανειστική μεταξύ των διδασκόντων, ενώ μπορεί τα θέματα των εξετάσεων να τοποθετηθούν στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος.

Άρθρο 17

Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας

1. Κάθε φοιτητής είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει μια πτυχιακή εργασία με θέμα που πρέπει να έχει άμεση σχέση με τα πραγματικά προβλήματα της παραγωγής και των υπηρεσιών. Η πτυχιακή εργασία πραγματοποιείται στο όγδοο εξάμηνο σπουδών και βαθμολογείται ιδιαίτερα. Για την ανάληψη πτυχιακής εργασίας ο φοιτητής θα πρέπει να έχει περατώσει επιτυχώς τα 2/3 τουλάχιστον των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.

2. Τα μέλη του Ε.Π. και οι επιστημονικοί συνεργάτες του Τμήματος, προτείνουν θέματα πτυχιακής εργασίας τα οποία εγκρίνονται από τον Τομέα μαθημάτων και ανακοινώνονται έγκαιρα στους φοιτητές. Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιούνται, εφόσον είναι απαραίτητο, οι χώροι και ο εξοπλισμός καθώς επίσης τυχόν αναγκαία οικονομικά μέσα του Τ.Ε.Ι. Πτυχιακή εργασία μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσης εκτός Τ.Ε.Ι, σε οργανισμούς, ιδρύματα, υπηρεσίες, ιδιωτικές επιχειρήσεις κ.λ.π., ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Τις προϋποθέσεις ανάθεσης πτυχιακών εργασιών και κάθε σχετικό θέμα καθορίζει με απόφαση της η Γ.Σ. του Τομέα.

3. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών (3) φοιτητών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας σε κάθε φοιτητή.

4. Κάθε μέλος του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος καθώς και οι επιστημονικοί συνεργάτες στα πλαίσια απασχόλησής τους, αναλαμβάνουν την επίβλεψη αριθμού πτυχιακών εργασιών, ανάλογα με τις ώρες διδακτικού έργου που τους έχει ανατεθεί. Ο αριθμός πτυχιακών εργασιών που μπορούν να επιβλέπουν τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού καθορίζεται από το συμβούλιο του Τμήματος.

5. Το συμβούλιο του Τμήματος είναι υπεύθυνο για την έκδοση απόφασης που θα αφορά την ιδιαίτερη μεθοδολογία για την πρόταση, την ανάθεση, την ανάπτυξη, τη συγγραφή και την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας.

6. Κάθε θέμα πτυχιακής εργασίας ανατίθεται για επίβλεψη από το Συμβούλιο του Τμήματος σε διδάσκοντα, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Ο επιβλέπων είναι υπεύθυνος για την καθοδήγηση των φοιτητών, την επίβλεψή τους σε εβδομαδιαία βάση σχετικά με την πρόοδο στην επεξεργασία του θέματος, καθώς και για την παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων σε χώρους και σε εξοπλισμό. Ο επιβλέπων μπορεί να συνεργάζεται με μέλη του ΕΡ.ΔΙ.Π και του Ε.Τ.Π., όπου η συμβολή τους κρίνεται αναγκαία. Επίσης, εισηγείται στον Προϊστάμενο του Τμήματος τη διάθεση των απαραίτητων χρηματικών ποσών για

αναλώσιμα υλικά κ.λ.π. Για πτυχιακές εργασίες που πραγματοποιούνται σε χώρους εκτός ΤΕΙ, ο επιβλέπων υποχρεούται ανά εβδομάδα να επικοινωνεί με το φοιτητή και να παρακολουθεί την εξέλιξη του επιστημονικού και τεχνικού μέρους της εργασίας.

7. Τα μέλη του ΕΠ του Τμήματος καθορίζουν μία (1) τουλάχιστον ημέρα και τρεις (3) τουλάχιστον ώρες ανά εβδομάδα στις οποίες δέχονται τους φοιτητές για θέματα πτυχιακών εργασιών. Οι ώρες υποδοχής και συνεργασίας γνωστοποιούνται στο Τμήμα και ανακοινώνονται την αρχή κάθε εξαμήνου από τη Γραμματεία του Τμήματος για όλα τα μέλη του ΕΠ.

8. Η διάρκεια επεξεργασίας της πτυχιακής εργασίας μπορεί να επεκταθεί και πέραν της λήξης του τελευταίου εξαμήνου σπουδών, ανάλογα με την έκταση και τις απαιτήσεις του θέματος. Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής υποβάλλει στο Συμβούλιο του Τμήματος αίτηση για παράταση του χρόνου παράδοσης. Η παράταση αυτή μπορεί να είναι για δύο επιπλέον εξάμηνα. Αν και σε αυτό το χρονικό διάστημα ο φοιτητής δεν ολοκληρώσει την πτυχιακή του εργασία, με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος η πτυχιακή εργασία ακυρώνεται και ο φοιτητής επαναλαμβάνει τη διαδικασία ανάληψης πτυχιακής εργασίας.

9. α) Μετά την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας, ο επιβλέπων διδασκων υποβάλλει στο Τμήμα εισηγητική έκθεση και προτείνει προς τον Προϊστάμενο του Τμήματος δύο διδάσκοντες ως μέλη της εξεταστικής Επιτροπής για την αξιολόγησή της.

β) Στην εξεταστική επιτροπή μπορούν να συμμετέχουν διδάσκοντες στο Τμήμα συναφούς ειδικότητας προς το σύνολο ή σε μέρος της πτυχιακής εργασίας.

γ) Η εισηγητική έκθεση του επιβλέποντα υποβάλλεται δια του πρωτοκόλλου στον Προϊστάμενο του Τμήματος από τον φοιτητή με ειδική αίτηση στην οποία επισυνάπτονται και 4 αντίτυπα της πτυχιακής εργασίας. Από αυτά το ένα μένει στο Τμήμα και από ένα παίρνει το κάθε μέλος της Επιτροπής

δ) Ο Προϊστάμενος του Τμήματος ορίζει ημερομηνία μέσα στο χρόνο μαθημάτων, κατά την οποία γίνεται παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας ενώπιον της τριμελούς επιτροπής. Την παρουσίαση αυτή μπορούν να παρακολουθήσουν όλοι οι διδάσκοντες και οι φοιτητές του Τμήματος.

10. α) Σε περίπτωση έλλειψης διδασκόντων συναφούς ειδικότητας στο ίδιο Τμήμα, η επιτροπή συμπληρώνεται από μέλη άλλου Τμήματος ή γενικού Τμήματος που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο.

β) Τα μέλη της επιτροπής παρακολουθούν την παρουσίαση της εργασίας και υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες στην επεξεργασία του θέματος φοιτητές.

γ) Τα μέλη της επιτροπής εξέτασης της πτυχιακής εργασίας, κρίνουν κατά πλειοψηφία την επιτυχή ή μη περάτωση αυτής, ύστερα από πρόταση του επιβλέποντα. Ο βαθμός που θα δοθεί στην πτυχιακή εργασία ή σε καθένα από τους συμμετέχοντες στην ομάδα επεξεργασίας ξεχωριστά προκύπτει από τον μέσο όρο της βαθμολογίας των μελών της επιτροπής.

11. Στην περίπτωση που μια πτυχιακή εργασία κριθεί ελλιπής, αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και παρουσίασης.

Άρθρο 18

Πρακτική Άσκηση στο Επάγγελμα

Οι φοιτητές υποχρεούνται σε εξάμηνη πρακτική άσκηση στο επάγγελμα (ν.1404/83 και ν.2916/2001).

Η πρακτική άσκηση στο επάγγελμα πραγματοποιείται στο τελευταίο εξάμηνο σπουδών και υπό την προϋπόθεση ότι ο φοιτητής έχει περάσει τα 2/3 των Πιστωτικών Μονάδων του προγράμματος σπουδών του στις οποίες να περιλαμβάνονται όλα τα μαθήματα ειδικότητας, όπως αυτά έχουν καθοριστεί από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Σε ειδικές περιπτώσεις, μετά την ολοκλήρωση του πέμπτου τυπικού εξαμήνου και με την προϋπόθεση ότι δεν οφείλει κανένα μάθημα μέχρι και το πέμπτο εξάμηνο, ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει από το Τμήμα την πραγματοποίηση μέρους της πρακτικής του άσκησης κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών. Η άδεια παρέχεται εφόσον το Συμβούλιο του Τμήματος διαπιστώσει ότι η πρακτική άσκηση θα είναι ουσιαστική και ο φοιτητής θα μπορεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του.

Άρθρο 19

Βαθμός πτυχίου - Ανακήρυξη πτυχιούχων

α. Ο χαρακτηρισμός βαθμού του πτυχίου των αποφοίτων του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων καθορίζεται ως εξής:

- από 5,00 έως 6,49 : "καλώς"
- από 6,50 έως 8,49 : "λίαν καλώς"
- από 8,50 έως 10 : "άριστα"

Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση δύο δεκαδικών της ακέραιας μονάδας.

β. Ο υπολογισμός του βαθμού πτυχίου γίνεται με βάση τις πιστωτικές μονάδες, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η πρακτική άσκηση και τα προαιρετικά μαθήματα από τον τύπο :

$$BΠ = \frac{\sum [(Bi) \times (Π.Μ.i)]}{\sum (Π.Μ.)} = \frac{B1 \times Π.Μ.1 + B2 \times Π.Μ.2 + \dots + Bv \times Π.Μ.v}{Π.Μ.1 + Π.Μ.2 + \dots + Π.Μ.v}$$

Όπου:

$\sum [(Bi) \times (Π.Μ.i)]$ = Το άθροισμα των γινομένων του τελικού βαθμού κάθε μαθήματος (B_i) που παρακολούθησε επιτυχώς ο φοιτητής για λήψη πτυχίου (στην κλίμακα 5-10) με τις Πιστωτικές Μονάδες του αντίστοιχου μαθήματος ($Π.Μ.i$), όπως αναφέρεται στην παρ. 6 α του άρθρου 13 του παρόντος κανονισμού. Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος καταγράφεται ως B_1, B_2, \dots, B_v , ενώ οι Πιστωτικές Μονάδες των αντίστοιχων μαθημάτων καταγράφονται ως $Π.Μ.1, Π.Μ.2, \dots, Π.Μ.v$.

$\sum(Π.Μ.)$ = Το άθροισμα των Πιστωτικών Μονάδων όλων των μαθημάτων ($Π.Μ.1+Π.Μ.2+\dots+Π.Μ.v$).

Στα μαθήματα περιλαμβάνεται και η πτυχιακή εργασία με τον αριθμό Πιστωτικών Μονάδων (20).

γ) Τα προαιρετικά μαθήματα αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας και στο Παράρτημα Διπλώματος.

2. Ο/Η τελειόφοιτος του Ιδρύματος ανακηρύσσεται πτυχιούχος, όταν συμπληρωθούν όλες οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 27 του νόμου 1404/1983, και ειδικότερα από την ημερομηνία που κατατέθηκε μέσω του πρωτοκόλλου του Τμήματος και η τελευταία προϋπόθεση. Του χορηγείται πιστοποιητικό αποφοίτησης που επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου. Η κατομολόγηση των αποφοίτων δεν προαπαιτείται για τη χορήγηση του πιστοποιητικού αποφοίτησης

3. Σε καμία περίπτωση ο φοιτητής δεν μπορεί να καταστεί πτυχιούχος νωρίτερα από την προβλεπόμενη χρονική διάρκεια σπουδών του Τμήματος (τέσσερα έτη).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Τίτλοι σπουδών, ταυτότητα, δραστηριότητες

Άρθρο 20

Τίτλοι σπουδών

1. Στους φοιτητές και πτυχιούχους του Τ.Ε.Ι Ιονίων Νήσων χορηγούνται, κατά περίπτωση, τίτλοι σπουδών, βεβαιώσεις και πιστοποιητικά, ως εξής:

- α) Βεβαίωση σπουδών
- β) Πιστοποιητικό σπουδών
- γ) Πιστοποιητικό αποφοίτησης
- δ) Πτυχίο
- ε) Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement)

2. Το πιστοποιητικό αποφοίτησης επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου.

3. Ο τύπος του πτυχίου καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 27 του ν. 1404/83.

4. Το Παράρτημα Διπλώματος χορηγείται στον πτυχιούχο ταυτόχρονα με το πτυχίο (άρθρο 15 ν.3374/2005).

Άρθρο 21

Βιβλιάριο σπουδών, φοιτητική ταυτότητα, εισιτήριο

Στους φοιτητές του Ιδρύματος χορηγούνται:

- α) Βιβλιάριο σπουδών
- β) Φοιτητική ταυτότητα, ο τύπος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- γ) Δελτίο Ειδικού Εισιτηρίου (ΠΑΣΟ), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- δ) Ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθένειας

Άρθρο 22

Τηρούμενα βιβλία στο Τμήμα και τη Σχολή

1. Για την παρακολούθηση της φοιτητικής κατάστασης του Τμήματος τηρούνται τα ακόλουθα βιβλία και πρακτικά:
 - α. Μητρώο φοιτητών
 - β. Μητρώο πτυχιούχων
 - γ. Βιβλίο διαγραφέντων φοιτητών
 - δ. Βιβλίο μετεγγραφέντων φοιτητών
 - ε. Βιβλίο πρωτοκόλλου του Τμήματος
 - στ. Βιβλίο πρακτικών του Συμβουλίου του Τμήματος
 - ζ. Βιβλίο πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος
 - η. Βιβλίο καταχώρησης εβδομαδιαίων Δελτίων Πραγματοποίησης Μαθημάτων (Δ.Π.Μ.)
 - θ. Βιβλίο καταχώρησης αιθουσογραμμάτων
2.
 - α. Ο τύπος και το περιεχόμενο του Μητρώου φοιτητών καθορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι.
 - β. Το βιβλίο των πρακτικών του Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, αποτελείται από τα επιμέρους δακτυλογραφημένα έντυπα ή πρακτικά, τα οποία στο τέλος κάθε χρόνου βιβλιοδετούνται και αρχειοθετούνται χρονολογικά. Τα βιβλία των εδαφίων η και θ της παραγρ. 1 του άρθρου αυτού αποτελούνται από τα επιμέρους έντυπα που συντάσσονται κατά τη διάρκεια κάθε διδακτικού εξαμήνου.
3. Σε επίπεδο Σχολής τηρούνται:
 - α) Βιβλίο πρωτοκόλλου
 - β) Βιβλίο πρακτικών του Συμβουλίου σύμφωνα με την περίπτωση (β) της προηγούμενης παραγράφου.
4. Τα Τμήματα μπορούν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή για την τήρηση της φοιτητικής κατάστασης και να χορηγούν επίσημα επικυρωμένα αντίγραφα αυτής στον ενδιαφερόμενο φοιτητή.

Άρθρο 23

Φυσική Αγωγή - Αθλητικές δραστηριότητες

Οι διδάσκοντες Φυσική Αγωγή στο ΤΕΙ είναι αρμόδιοι για τη μαζική άσκηση και άθληση των φοιτητών με στόχο την εδραίωση και βελτίωση της σωματικής τους υγείας και την ψυχαγωγία τους. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να μετέχουν στο πρόγραμμα των αθλητικών δραστηριοτήτων, που διεξάγεται με την ευθύνη των διδασκόντων Φυσική Αγωγή, στο οποίο περιλαμβάνονται εσωτερικοί αγώνες ατομικών και ομαδικών αθλημάτων. Οι διδάσκοντες Φυσική Αγωγή έχουν την ευθύνη για τη συγκρότηση αντιπροσωπευτικών ομάδων για τη συμμετοχή του Ιδρύματος σε Πανελλήνια Πρωταθλήματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και σε κάθε αθλητική εκδήλωση που θα εγκρίνουν τα αρμόδια όργανα του ΤΕΙ.

Άρθρο 24 **Γενικές διατάξεις**

Θέματα και λεπτομέρειες που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα Κανονισμό Σπουδών καθορίζονται από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων με σχετικές εγκυκλίους.

4. Μετά από αιτιολογημένη εισήγηση Τμήματος ή Τμημάτων, σε περιπτώσεις αδυναμίας πλήρους εφαρμογής διατάξεων του παρόντος Κανονισμού Σπουδών εξαιτίας ελλείψεων στην υλικοτεχνική υποδομή ή στους ανθρώπινους πόρους, η Διοικούσα Επιτροπή του Ιδρύματος μπορεί να αποφασίσει την προσωρινή τροποποίηση ορισμένων διατάξεων.